

XATİRƏSİNİN ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ

Abbas Zamanovun vəfatından sonra xatirəsinin əbədləşdirilməsi məqsədilə xüsusi rəsmi sənəd — Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin “Abbas Fəttah oğlu Zamanovun xatirəsinin əbədləşdirilməsi haqqında” 13 dekabr 1993-cü il tarixli 598 nömrəli qərar qəbul edilmişdir.

Abbas Zamanov Fondu

Cəlil Məmmədquluzadə adına Naxçıvan Muxtar Respublikası Ədəbiyyat Muzeyində Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndələrinə, elm, ədəbiyyat, mədəniyyət, incəsənət xadimlərinə, yazıçı və şairlərə guşələr ayrılmış və onlara şəxsi fondlar yaradılmışdır. Bu fondlardan biri də filologiya elmləri doktoru, professor, əməkdar elm xadimi "Abbas Zamanov fondu"dur.

Görkəmli alim müxtəlif vaxtlarda özünün yeni nəşr olunmuş kitablarını, qəzet və jurnal materiallarını, fotoşəkilləri, sənədləri və eləcə də görkəmli şəxsiyyətlərin onun adına avtoqrafla göndərdikləri kitabları muzeyə hədiyyə etmişdir.

Muzeyin fondunda qorunub saxlanılan, mühafizə olunan eksponatlar arasında Abbas Zamanovun avtoqrafla muzeyə hədiyyə etdiyi "Sabir və müasirləri", "Sabir bu gün", "Sabir xatirələrində", "Müasirləri Sabir haqqında", "Əməl dostları", "Cəbhə dəftərindən" və s. kitabları vardır.

Ədəbiyyatşünas alim eyni zamanda xaricdə Azərbaycan dilində çıxan bir çox dərgiləri də muzeyə hədiyyə etmişdir. Bunların arasında Qərbi Almanıyanın Bonn şəhərində Cənubi Azərbaycan siyasi mühacirlərinin nəşr etdirdiyi "Ana dili" qəzetinin müxtəlif illərinin sayları, həmçinin Tehranda nəşr olunan "Varlıq" jurnalının 1986-1990-cı illərə aid nömrələri, Türkiyədə nəşr olunan "Azərbaycan türkləri", "Orkun", "forum" jurnalları fondda öz əksini tapır, qiymətli eksponat kimi qorunub saxlanılır.

Alimin müxtəlif nəşriyyatlarda çap olunmuş əsərlərinin, habelə 1979-cu ildə Təbrizdə Əsəd Behrənginin tərcüməsi ilə çap olunmuş, "Sabir və müasirləri" kitabı, 1926-cı ildə "Əkinçi" qəzetinin 50 illik yubileyi ilə əlaqədar ərəb əlifbası ilə çap olunmuş "Əkinçi" toplusu, Mirzə Ələkbər Sabirin fars və türk dillərində olan "Hophopnamə"sidə muzeyin fondunda olan maraqlı materiallardır.

Abbas Zamanov dünya azərbaycanlılarının, yazıçı və şairlərin bir-birilə ədəbi-mədəni əlaqələrin yaradılmasında da vasitəçi rolunu oynamış, tariximizlə, dilimizlə bağlı nəşr olunan kitablardan ibarət müxtəlif ədəbiyyatları da avtoqrafla muzeyə göndərmişdir. Bu kitablardan Teymur Bünyadovun "Mərd qalalar, sərt qayalar", Nizaməddin Babayevin "Ədəbi mübahisələr", Kamran Məmmədovun "Yusif Vəzir Cəmənzəminli", türk yazarlarından Seyfəddin Altaylının "Nəbi Xəzri "O gecənin qaranlığı", Servet Gürcanın "Əhməd Cavad "Çırpınırdı Qara dəniz" və bir çox eksponatları göstərmək olar.

Fondda Abbas Zamanovun həyat və yaradıcılığının müxtəlif anlarını əks etdirən fotolar da öz əksini tapmışdır.

"Professor Abbas Zamanov, Cənubi Azərbaycan şairi Səhənd", "Professor Həmid Məmmədzadə, Abbas Zamanov, xalq şairi Balas Azəroğlu, Cənubi Azərbaycan ədəbiyyatının nümayəndəsi Hüseyn

Sədiq", "Professor Abbas Zamanov Sabir şeir günlərində çıxış edir", "Ədəbiyyatşünas alim Abbas Zamanov, Əziz Şərif", "filologiya elmləri doktoru Abbas Zamanov, muzeyin baş fond mühafizi Xanım İsmayılova" və b. fotolar muzeyin ən qiymətli və ən nadir eksponatlarındandır.

Bütün mənalı həyatını Azərbaycan ədəbiyyatşünaslığının inkişafına, ədəbi irsimizin öyrənilməsinə, təbliğinə sərf edən fədakar alim Abbas Zamanov haqqında bir çox tədqiqat əsərləri yazılmış, onun həyat və fəaliyyəti araşdırılmışdır. Bu ədəbiyyatşünas alimlərdən akademik İsa Həbibbəylinin "Müasirləri Abbas Zamanov haqqında", filologiya elmləri namizədi fərqanə Kazımovanın "Yaddaşlara köçən insan", "Abbas Zamanov biblioqrafiyası" və b. kitabları da muzeydə nümayiş olunur.

Salman Mümtaz adına Azərbaycan Respublikası Dövlət

Ədəbiyyat və İncəsənət Arxivində qorunan şəxsi arxiv fondu

Görkəmli Azərbaycan alimi, tənqidçi və ədəbiyyatşünas, professor Abbas Zamanovun Salman Mümtaz adına Azərbaycan Respublikası Dövlət Ədəbiyyat və İncəsənət Arxivində qorunan şəxsi arxiv fondu alimin zəngin elmi, ədəbi və ictimai irsinin öyrənilməsi baxımından müstəsna əhəmiyyət daşıyır.

S.Mümtaz adına Azərbaycan Respublikası Dövlət Ədəbiyyat və İncəsənət Arxivinin 526 saylı fondunda Abbas Zamanova Azərbaycan daxilindən, keçmiş Sovetlər Birliyinin müttəfiq respublikalarından və xarici ölkələrdən göndərilmiş minlərlə (təxminən 3583) məktub (cavab məktubları ilə birlikdə) saxlanılır.

Salman Mümtaz adına Dövlət Ədəbiyyat və İncəsənət Arxivində qorunan bu cür şəxsi fondlar xalqımızın yaddaşının qorunmasına, milli ziyalıların irsinin gələcək nəsillərə ötürülməsinə xidmət edən strateji əhəmiyyətli milli sərvətdir. Bu fondun mövcudluğu və mütəmadi olaraq tədqiqatçılar tərəfindən öyrənilməsi Abbas Zamanovun zəngin irsinin unudulmasına imkan vermir və onun elmi-ictimai fəaliyyətinin yeni tərəflərini işıqlandırmağa imkan yaradır.

Poçt markası

Abbas Zamanovun 100 illik yubileyinə həsr olunmuş rəsmi Azərbaycan poçt markası 1 dekabr 2011-ci il tarixində dövriyyəyə buraxılmışdır.

Markanın əsas texniki göstəriciləri və xüsusiyyətləri aşağıdakı kimidir:

- Kataloq nömrəsi: № 1005
- Nominal dəyəri: 60 qəpik
- Ölçüsü: 28 × 40 mm
- Tirajı: 100 000 nüsxə

Bağış kitablığı

Görkəmli Azərbaycan alimi və ədəbiyyatşünas, professor Abbas Zamanovun adına olan “Bağış kitablığı” onun beynəlxalq elmi mühitdə xatirəsini yaşadan mühüm layihələrdən biridir. Kitabxana Türkiyə Cümhuriyyətinin Ərzurum şəhərində yerləşən Atatürk Universitetində yaradılmışdır. Professor Abbas Zamanov sovet rejiminin çətin və ideoloji təzyiqlərin hökm sürdüyü dövrlərdə belə şəxsi kitabxanasına daxil olan qiymətli nəşrləri Türkiyəyə — Atatürk Universitetinə göndərməyə nail olmuşdur. Həmin şəxsi kolleksiya əsasında təşkil olunmuş “Bağış kitablığı”nda üç mindən artıq qiymətli kitab və nəşr mühafizə olunur. Bu kitabxana yalnız alimin xeyirxahlığının və elmə olan sədaqətinin göstəricisi deyil, həm də Türkiyə ilə Azərbaycan arasında elmi-mədəni əlaqələrin qorunub saxlanılmasında və tədqiqatçılar üçün dəyərli mənbə kimi fəaliyyət göstərməsində mühüm rol oynayır.

Atatürk Universitetinin dosenti Həbib İdrisi və dosent Turqut Karabey "Abbas Zamanov bağış kitablığı"nın kataloqu adlı 221 səhifədən ibarət kitab çap etdirmişlər. Dosent Həbib İdrisi kitaba geniş ön söz yazmış və Abbas Zamanovun xidmətlərini yüksək qiymətləndirmişdir.